

ks. dr Andrzej Kwaśniewski
Archiwum Diecezjalne w Kielcach

Sprawozdanie z posiedzenia towarzystwa przyjaciół archiwum (obrady na temat kursu przewodników oraz kształtu przewidywanego zarządu towarzystwa, 09.04.2013 r.)

Comiesięczne spotkania Towarzystwa gromadziły grupę kilkudziesięciu osób. Tematyka spotkań krystalizowała się w oparciu o cele statutowe archiwum. Naukowy charakter spotkań wpłynął na pomysł zorganizowania zwykłych wykładów na temat historii diecezji. Pomysł konsultowany z wieloma osobami powodował coraz większą przychylność dla sprawy ze strony członków towarzystwa. Niezwykle korzystną okolicznością do organizacji wykładów był fakt wejścia do towarzystwa wielu historyków z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach posiadających dorobek naukowy oraz doświadczenie dydaktyczne.

W związku z potrzebą zorganizowanej narady Towarzystwo postanowiło poświęcić jedno spotkanie, aby systematycznie omówić kształt projektowanego studium historii przy archiwum. W trakcie obrad zwrócono uwagę na literaturę, która miałaby się stać podstawą programową studium. Bogactwo badań z ostatnich dziesięcioleci, szczególnie w związku z działalnością uniwersytetu w Kielcach stwarzało warunki oparcia wykładów o naukową literaturę.

Program kursu został zaprojektowany jako przekaz historii ze szczególne wyeksponowaniem zasobu archiwum. Ponadto zwrócono uwagę na zasoby archiwalne oraz zbiory biblioteczne znajdujące się na parafiach. Znane pobieżnie zasoby archiwów parafialnych winny być otoczone troską archiwum diecezjalnego, w związku z tym projektowano, aby na wykłady do archiwum zaprosić ludzi będących blisko zbiorów: księży, organistów, kościelnych i regionalistów zainteresowanych dziejami własnych parafii. Na obradach poruszono kwestię odkrytych w ostatnim czasie zbiorów bibliotecznych w diecezji – około 1500 starodruków i inkunabułów. Również zbiory biblioteczne zasługują na troskę i zachowanie. Nie sposób jednak byłoby ułożyć programu kursu biorąc pod uwagę tylko literalnie pojmowaną statutową działalność archiwum. Konieczna była przede wszystkim historia Kościoła. Tematyka archiwistyki i bibliologii byłaby zbyt abstrakcyjna dla odbiorców. Zdecydowano uwrażliwiać na zbiory w kontekście szerszych wykładów z historii Kościoła.

Uczestnicy narady zadawali pytania o wielkość grupy i oczekiwania intelektualne przewidywanych studentów. Szacowano grupę na kilkanaście osób. Zgromadzenie małej grupy miało być zaczątkiem kursu. Członkowie towarzystwa podawali nazwiska osób, które ich zdaniem byłyby zainteresowane kształceniem. Spośród członków towarzystwa wszyscy pracownicy naukowcy deklarowali gotowość podjęcia wykładów. Niektórzy członkowie towarzystwa wyrażali chęć zapisania się jako słuchacze na projektowany kurs.

W trakcie obrad zasygnalizowano potrzebę wyboru władz towarzystwa. Zastanawiano się na nad potrzebami i przymierzano kandydatury członków, którzy chcieliby podjąć obowiązki. Udało się wytypować osobę, która podjęłaby się obowiązków prowadzenia sekretariatu. W trakcie rozmów pani Ewa Łęk-Nocula wyraziła zgodę na podjęcie tych obowiązków. Do tej pory w początkowych działaniach stowarzyszeniowych już

protokołowała wszystkie spotkania. W związku z planowanym wyjazdem integracyjnym do Rabki zwracano uwagę, że w Rabce należy powrócić do tematu i szukać odpowiednich kandydatur. Najtrudniejszą sprawą, która wymagała kwalifikacji nieposiadanych przez członków towarzystwa była kandydatura skarbnika. Członkowie zwrócili uwagę, że najlepszą osobą na tę funkcję byłby ktoś z uprawnieniami księgowego. Postanowiono podjąć działania mające na celu pozyskanie takiej osoby.

Bibliografia (wybrana literatura):

G. Bujak, *Parafie w diecezji kieleckiej i ich obsada w okresie międzywojennym (1918-1939)*, Kielce 2009.

M. Dębowska, *Klasztor norbertanek w Imbramowicach, Studia i materiały*, Lublin 2012.

Dokumenty klasztoru PP. Norbertanek w Imbramowicach (1228-1450), wyd. Z. Kozłowska-Budkowa, Kraków 1948.

T. Gałuszka OP, *Dominikanie w Krakowie, czy w Opatowcu? W poszukiwaniu pierwszego bractwa różańcowego w średniowiecznej Małopolsce*, „Nasz Przeszłość” 113 (2010), s. 281-293.

T. Gocel, *Duszpasterstwo w Diecezji Kieleckiej w latach II wojny światowej (1939-1945)*, Kielce 2012.

R. Grodecki, *Dzieje klasztoru premonstratenskiego w Busku w wiekach średnich*, („Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności” t. 57, Kraków 1914.

R. Gryz, *Państwo a Kościół w Polsce 1945-1956 na przykładzie województwa kieleckiego*, Kraków 1999.

S. Kuraś, *Katalog opatów klasztoru premonstratenskiego w Brzesku-Hebdowie 1179-1732*, NP 9 (1959), s. 39-49.

W. Kowalski, *Schematyzm diecezji krakowskiej z tzw. kopiarza wiślickiego*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Koscialne” (dalej ABMK) 81 (2004), s. 101-137.

H. Mazur, *Archiwa parafialne w dekanacie Kije w świetle wizytacji z 1782 r.*, „Archiwista Polski”, 17 (2012), nr 2, s. 23-36.

T. Miazga, *Antyfonarz Kielecki z 1372 roku pod względem muzykologicznym*, Graz 1977.

D. Olszewski, *akta konsystorza kieleckiego, jako podstawa do badań nad parafiami i duchowieństwem pierwszej połowy XIX wieku*, ABMK, t. 19 (1969), s.5-30.

D. Olszewski, *Struktura społeczna duchowieństwa diecezji kielecko-krakowskiej (1835-1864)*, w: *Spółczeństwo Królestwa Polskiego*, t. 6, red. J. Lestkiewiczowa, Warszawa 1974, s. 129-183.

Sanktuaria diecezji kieleckiej, red. Wł. Łydka, Kielce 1990.

J. Szczepański, U. Oetingen, *Cmentarze Kielc*, Kielce 2012.

E. Truskolaska, *Księgozbiór bożogrobców miechowskich w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie*, ABMK 81 (2004), s. 353-369.

K. Tymieniecki, *Majątność książęca w Zagościu i pierwotne uposażenie klasztoru joannitów na tle osadnictwa dorzecza dolnej Nidy. Studium z dziejów gospodarczych XII wieku*, w: Tegoż, *Pisma wybrane*, Warszawa 1956, s. 35-126.